

TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 2013

I Yleistä

Tampereen Seudun Kaatuneitten Omaiset ry:n tarkoitus on toimia sotaaleskien, sotaorpojen ja muiden sodissa vuosina 1939-1945 kaatuneitten omaisten hyväksi valvomalla heidän etujaan ja toimimalla heidän puolestaan. Yhdistys tukee sotaorpojen psyykkistä ja fyysistä selviytymistä. Yhdistyksen tarkoituksena on myös vaa- lia sodissa kaatuneitten ja sodan olosuhteissa henkensä menettäneiden muistoa, edistää kaatuneitten omaisten yhteistoimintaa ja jäsentensä virkistystoimintaa.

Vuosi 2013 oli painottunut ikä-ihmisten terveyden, liikunnan ja hyvinvoinnin edistämiseen. Jäsenistön korkeasta iästä huolimatta olemme käynnistäneet uusia jäsenistön terveyteen ja hyvinvointiin tähtääviä asioita sekä jatkettu vanhoja hyväksi todettuja toimintoja.

- Yhdistyksemme käynnisti **ystävä/kaveritoiminnan** vuoden 2013 alusta. Vuoden lopussa kuusi ystävää haluavaa on saanut oman ystävän. Ystävä/kaveritoiminnan suunnittelutyö, säännöt ja ohjeet ystävälle ja ystävän saaneelle sekä vaitiolositoumus on tehty vuoden 2013 alussa lopulliseen muotoonsa. Toimintaa varten on v. 2013 koulutettu vapaaehtoisia Eläkkeensaajien Tampereen yhdistyksen ja SPR:n Lielahden osaston koulutuksessa.
- Yhdistys järjesti jäsenille ensimmäistä kertaa oman yhdistyksen nimissä **RAYn tukemia ryhmälomia** Hyvinvointilomilta Lautsiaan ja Maaseudun Terveys- ja lomahuollolta Ikaalisten kylpylään ja Solaris-lomilta Summassaareen. Kaikkiaan 55 jäsentä sai nauttia erilaisista liikuntamuodoista ja luennoista lomalla.
- Yhteistyössä Tampereen Seudun Omaishoitajien kanssa toteutimme **PETRA-projektin mukaisesti eri liikuntalajeihin tutustumisen**: tuolijumppaan, ulkoliikuntakuntopaikkojen kokeiluun, senioritanssiin, vesijumppaan, kuntosaliväliseisiin, lihasten venyttelyyn, kävelyretkeen ja oman hyvinvointisuunnitelman tekoon. Jäsenet voivat tämän perusteella hakea itselleen sopivan ja mieleisen liikuntalajin. Projektin eri lajeihin osallistui 20-30 jäsentä seitsemän eri kertaa.
- **Kuntosalitoimintaa** jatkettiin ja yhdistys tuki toimintaa yhdistyksen kuntosalisääntöjen mukaisesti.
- Yhdistys järjesti **kaksi kesäretkeä Vaasan** seudulle tutustuen Strömsööhön, Raippaluotoon ja geologiseen maailmanperintökohteeseen De geer moreeneihin.
- **Kaupin kuntokolmoselle** UKK-instituutin maastossa tutustuimme metsätaitoiluun metsätaitoradalla.
- **Kuntoilu- ja saunailtapäivässä nautimme saunasta, uinnista** ja Varalan kauniista luonnosta.
- **Elämänkaari projektin** (oman elämän muistelu) **ryhmät kokoontuivat edelleen 6 kertaa.**
- **Sotaorpoudesta kertovien kirjojen tekemisessä** ovat yhdistyksemme jäsenet olleet mukana. Prof. Markku Ojasen kirja ”Selviytyjiä & kukoistajia, tutkimus sotaorpojen elämästä ja hyvinvoinnista” ilmestyi vuoden 2013 lopulla.
- Jäsenistämme 20 on ilmoittautunut Marjatta Harvan **haastatteluun**. Tästä saatavaa arvokasta materiaalia tullaan käyttämään **kirjassa, missä kuvataan ”sodan satuttamien” kohtaloita**. Kustantajana toimii Gummerus.
- Yhdistys **kustansi sotaaleskille ohjelmallisen äitienpäivälounaan ja jäsenille puurojuhlan.**
- Yhdistyksen **nettisivusto** linkkiyhteyksineen on vakiintunut ja saanut laajan lukijakunnan kautta Suomen. Varsinkin Suomen historia sodan ajalta on pitkälti luettavissa sivustolta. Lisäksi kuva-arkisto on **erittäin** laaja. Sivusto toimii myös erinomaisesti erilaisten tilaisuuksien **tiedottajana.**
- Kuukausikokousten **luennoitsijat** ovat antaneet erittäin hyvää tietoa ikä-ihmisten palveluista, hyvinvoinnin ylläpitämisestä ja SOTE-palvelujen muutosvaiheista, omaishoitajuudesta sekä luonnonsuojelusta ja luontokohteista.
- Jäsenet ovat **kirjoittaneet useita kirjoituksia** sotaorpoudesta, retkistä ja kuntoilusta **lehtiin**. Tämä toiminta on ollut kuluneena vuonna todella vilkasta.
- Presidentin **Itsenäisyyspäivän vastaanotolle** Tampere talossa osallistui yhdistyksestämme **sotaaleski ja kaksi sotaorpoa**. Tämä oli arvokas huomionosoitus sotaaleskille ja sotaorvoille.

- Olemme aktiivisesti osallistuneet Elonpolkuja yhteistyöverkoston tilaisuuksiin. Yhdistyksestämme hallituksen jäsen on edustajana **Elonpolkuja-yhteistyöverkostossa**.
- **Sotakummilapsia** (kaksi tyttöä) Sri Lankassa on tuettu keräysvaroin.
- Yhdistyksemme **lainaa** sotaorpoutta käsitteleviä **kirjoja** ja myy **omien jäsenten ja yhdistyksen julkaisemia sotaorpoutta koskevia kirjoja**.
- Yhdistyksemme osallistui vuoden aikana monien eri järjestöjen ja yhdistysten järjestämiin tilaisuuksiin. Tärkeimmäksi muodostui Jämsän hengelliset ja kulttuuripäivät, jonne sosiaali- ja terveysministeri **Paula Risikko toi valtioneuvoston kunnianosoituksen sotaorvoille**.
- **Kaatuneitten muistoa on vaalittu** osallistumalla seppelleenlaskuihin, lippukulkueisiin ja kunniakäynteihin sankarihaudoilla.

Edellä mainitut toiminnot ovat vilkastuttaneet yhdistyksemme toimintaa, toiminnan suunnittelua ja toteutusta. Toiminta on ollut haasteellista, mutta myös antoisaa siitäkin huolimatta, että jäsenistön keski-ikä on 75 vuotta eikä uusia **nuoria** jäseniä enää tule yhdistykseen (sodan päättymisestä on kulunut lähes 70 vuotta).

Sotalesket ovat yhdistyksemme kunniajäseniä. Heidä huomioimme erityisesti kutsumalla heidät juhliimme ja lähettämällä heille syntymäpäivä-, äitienpäivä- ja joulukortit. Järjestämme sotaleskille oman ohjelmallisen äitienpäivälounastilaisuuden. Vanhin sotaleski täytti 100 vuotta syksyllä 2013.

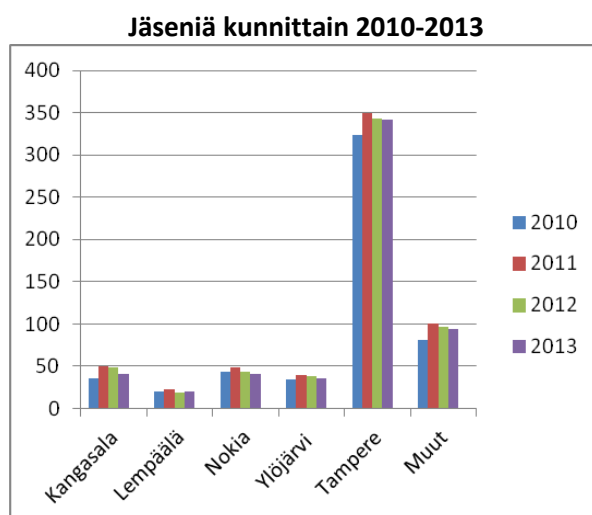
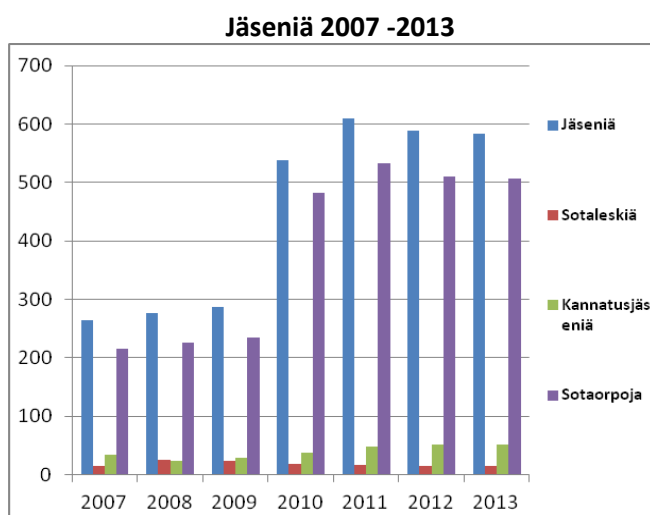
Pääministeri Jyrki Katainen ja sosiaali- ja terveysministeri Paula Risikko myönsi 27.9.2013 kunnianosoituksen Suomen sodissa vuosina 1939 – 1945 isäntä ja/tai äitinsä menettäneiden sotaorpojen arvokkaasta uhrauksesta isänmaamme puolesta.

Yhdistyksemme haluaa edelleen jatkaa Kaatuneitten Omaisten Liitto ry:n aloittamaa sotaorpojen rekisteröintiä. Se on jäsenten kannalta erittäin tärkeä asia siksi, että voimme valtiovallan suuntaan osoittaa, että kokemamme sotaorpous on osa Suomen historiaa ja olemme vielä olemassa ja meitä on paljon. Tärkeätä on saada tunnustus sodalle antamastamme uhrista niin kuin muutkin sodan raskaasti kokeneet ovat saaneet. Kaatuneitten omaisten ja erityisesti sotaorpojen arvostus ei valitettavasti ole kehittynyt vuosikymmenten kuluessa samalla tavalla kuin esim. sotaveteraanien.

Yhdistyksen järjestämiin kuukausitapaamisiin ja muihin tilaisuuksiin jäsenistö on vuonna 2013 osallistunut **erittäin** aktiivisesti. Kerrallaan koossa on ollut 70 – 150 henkilöä.

II Jäsenet

Yhdistyksen jäsenmäärä oli vuoden **2013 lopussa 584**, joista sotaleskiä on elossa 14, sotaorpoja 506, sotaorvon lapsia 12 ja kannatusjäseniä 52. Naisia 354 ja miehiä 230. Suurimmat jäsenmäärät seuraavissa kunnissa: Tampere 342, Kangasala 51, Nokia 41, Ylöjärvi 36 ja Lempäälä 20. Muissa kunnissa 94.

Yhdistyksemme sai Kaatuneitten Omaisten Liitto ry:ltä 1950 euroa ja Sotiemme Veteraanit 2012 keräyksestä 60 euroa **jaettavaksi yhdistyksemme soteleskille**. Rahat ovat lähtöisin säätiöiltä, Kaatuneitten Omaisten Liiton pääomasta **soteleskille osoitetuista varoista** ja Sotiemme Veteraanit 2012 keräyksistä. Sotelesket ovat olleet kiitollisia saamastaan pienestä tuesta 130 €/soteleski.

Kokonaisuutta tarkastellen edellä mainitut asiat ovat toiminnan kannalta olleet myönteisiä ja toimintavuosi 2013 oli varsin antoisa ja myös työntäyteinen. Koettu sotaorpus yhdistää.

III Toiminta

Yhdistyksen sääntömuutos hyväksyttiin 12.8.2013. Olennainen muutos on, että muutettujen sääntöjen mukaan ei pidetty syyskokousta. Hallitus on kokoontunut 9 kertaa vuoden 2013 aikana.

Yhdistyksemme on saanut edelleen kokoontua Tampereen seurakuntayhtymän kiinteistössä Näsin salissa. Seurakuntayhtymän tuki on henkisellä ja taloudellisella tasolla suuri. Yhdistys on kuluneena vuonna järjestänyt perinteiseen tapaan kuukausitapaamisia esitelmineen, retkiä, teatteria ja kuntotapahtumia ym. Näistä ovat pääasiassa huolehtineet omat jäsenet ja tilaisuuksiin kutsutut ulkopuoliset luennoitsijat. Kuukausitapaamisten yhteydessä laulamme yhdessä. Hallitus on asettanut työryhmiä työstämään erilaisia toteutettavia asioita. Yhdistyksemme jäsenet ovat saaneet olla mukana mitä erilaisimmissa tapahtumissa, joista tiedotamme säännöllisesti. **Tapahtumaluettelo**, josta selviää monipuolinen toimintamme, on toimintakertomuksen lopussa.

Kaatuneitten muiston vaaliminen

Kaatuneitten ja poisnukkuneiden muistoa kunnioitamme kuukausikokouksissamme sytyttämällä kynttilän heidän muistolleen. Yhdistyksen säännöt ja toimintasuunnitelma edellyttävät yhdistykseltä perinteiden säilyttämistä ja kaatuneitten muiston vaalimista. Osallistuimme Kaatuneitten muistopäivän ja Itsenäisyyspäivän juhlatilaisuuksiin sekä muihin muistotilaisuuksiin eri kuntien sankarihaudoilla ja muihin vastaaviin tilaisuuksiin. Yhdistyksemme jäsen Heikki Nurmela piti kauniin puheen Kaatuneitten muistopäivänä Kalevankankaan sankarihaudalla.

Lisäksi yhdistyksemme osallistui Sotaveteraanipiirien ja perinneyhdistysten kutsuttuihin tilaisuuksiin ja kirkkoiltoihin.

Kunto- ja liikuntatoiminta

Yhdistys on järjestänyt erilaisia kuntotapahtumia kuten Kaupin kuntokolmoselle metsätaitokilpailut, PETRA-projektin mukaisesti eri liikuntalajeihin tutustumisen 7 kertaa. Yhdistys järjesti myös kunto- ja saunailtapäivän Varalan rantasaunalla. Luentoja suunniteltaessa otimme huomioon kunnosta huolehtiminen. Luentojen jälkeen tehtiin muutama tuolijumppaliike. Lisäksi yhdistys tiedotti syksyisin ja keväisin Tampereen kaupungin järjestämistä liikuntamuodoista.

IV Talous

Yhdistyksen talous on edelleen vakaa. Jäsenmaksutuotot on suurin tulolähde. Jäsenmaksu oli 16 €/jäsen vuonna 2013, josta liiton osuus 6 €, johon sisältyy Huoltoviesti-lehti. Yhdistys sai vuonna 2013 Tampereen kaupungilta avustusta 3100 €, Kangasalan kunnalta 300 €, Lempäälän kunnalta 190 € ja Ylöjärven kaupungilta 200 €. Yhdistys sai Sotiemme Perinneyhdistyksen 1939-1945 kirkkoillan kolehtituottoa yhdistyksen hengelliseen työhön 410 euroa. Kuukausikokouksissa myytävän kahvituksen tuotto oli 1064 €. Kahvitarjoilusta ovat huolehtineet Hellä Junnola, Armi Sipilä, Anja Tulirinta, Kirsti Wigelius ja Sinikka Vuorenmaa. Arpajaistuottoa tuli 560 €. Avustukset ovat toiminnan toteutumisen kannalta erittäin tarpeellisia.

Yhdistys on tukenut jäsenille järjestettyjä retkiä: Kaatuneitten Omaisten Liiton järjestämään Hengellisille ja kulttuuripäiville Jämsässä ja sotaorposeminaariin Lahdessa. Myös muihin järjestettyihin tilaisuuksiin osallistumista on tuettu. Yhdistys on kustantanut soteleskien ohjelmallisen äitiänpäivälounaan ja jäsenten puurojuhlan. Kaksi kummityttöä (Sri Lankassa) saivat yhdistykseltä yhteensä 240 € avustusta vuonna 2013. Mikko Kauppila käy vuosittain kummilasten luona katsomassa, miten avustusta käytetään. Yhdistyksellä ei ole kiinteitä rahaa vieviä sitoumuksia.

V Tiedottaminen

Lähetimme kaikille jäsenille kolme jäsenkirjettä vuodessa. Näissä kirjeissä tiedotimme yhdistyksen toiminnasta ja tulevista tapahtumista. Tiedottamista on lisätty yhdistyksen omilla nettisivuilla <http://tsko.palvelee>. Nettisivustosta on tullut todella suosittu. Yksittäisiä käyntejä vuoden aikana on ollut yhteensä 4540 sivulatauksia 11750. Nettisivustoa käyttävät sotaorvot kautta Suomen hyvien linkkiyhteyksien ja tiedon saannin vuoksi. Nettisivustoa on hoitanut Kari Kurki. Myös sähköpostitiedottamista jäsenille on lisätty. Tehtävää on hoitanut Helena Kallio.

Yhdistys on käyttänyt tiedottamiseen lisäksi Aamulehden menoinfo listaa ja muitakin tiedotusvälineitä, milloin se on ollut mahdollista. Tiedottaminen on jossain määrin mahdollista myös Kaatuneitten Omaisten Liiton Huoltoviesti – lehdessä.

VI Toimihenkilöt ja vastualueet

Hallituksen puheenjohtajana on toiminut Erkki Lehtelä. Hän on toiminut kaikissa yhdistystä koskevissa työryhmissä ja osallistunut eri yhteistyötahojen kokouksiin ja tilaisuuksiin. Hän on myös vetänyt ja järjestänyt retkiä, juhlia ym. Yhdistyksen sihteerinä ovat toimineet Helena Kallio ja Kari Kurki. Hallituksen kokouksien sihteerinä on toiminut jokainen hallituksen jäsen vuorollaan. Helena Kallio on hoitanut sihteerin tehtävistä kirjeenvaihtoa, kutsujen ja korttien tekoa ym. kirjallisia tehtäviä, arkistointia sekä retkien ja lomien järjestämistä ym ja Kari Kurki on hoitanut nettisivut, varannut luennoitsijat ja ilmoitukset lehtiin ym. Maksuliikennettä, kirjanpitoa, jäsen- ja sotaorporekisterin ylläpitoa on hoitanut Kaarina Toivonen.

Hallituksessa varsinaisina jäseninä (suluissa henkilökohtainen varajäsen) ovat olleet: Lauri Ahola, varapuheenjohtaja 1.1.-9.10.2013, kokousten sihteeri 12.2.-9.10.2013, retket ja teatteri (Marjatta Halme), Marjatta Harva, elämänkaariryhmän vetäjä ja Elonpolkuja yhteistyöverkosto (Hellä Junnola, kahvitusvastaava), Ritva Karvinen, avustusasiat (Helena Kallio, sihteeri, kirjeenvaihto, avustukset, kunto- ja tuetut lomat, kortit, arkistointi ym. sihteerin tehtäviä), Kari Kurki, tiedotussihteeri, nettisivut, tiedotus, luennoitsijat, valokuvaus (Marjatta Hilden, kirjojen myynti kokouksissa), Liisa Mehtälä, ystävätoiminnan vastaava, vieraskirja, nimilappu, (Raija Laine, leskiasiat, ansiomerkkiryhmä), Riitta Ranta, tilojen varaus, korttien taiteellinen maalaus (Matti Vainio, kirjojen lainaus, valokuvaus), Rauno Rantalainen, varapuheenjohtaja 9.10.-31.12.2013, leskiryhmä, ansiomerkkiryhmä (Kerttu Toivonen, sääntöryhmä, ansiomerkkiryhmä), Pentti Rintala, kuntokartoitus (Terttu Härkönen, eronnut yhdistyksestä), Kaarina Toivonen, maksuliikenne ja kirjanpito, jäsen- ja sotaorporekisterin ylläpitäjä (Niilo Herranen) ja Uolevi Utriainen, yhdistyksemme kunniapuheenjohtaja, sääntöryhmä, kansalaisjuhlatoimikunta, liiton hallitus (Anneli Malmi, kesäretken vetäjä).

Toiminnan tarkastajat: Markku Kivinen ja Veli Pussinen.

Uolevi Utriainen yhdistyksen kunniapuheenjohtaja (puheenjohtaja vuosina 2001-2009) on Kaatuneitten Omaisten Liiton hallituksen jäsen.

Vuoden 2013 tapahtumat

9.1.2013	Kuukausikokous. Hannu Vainio: "Sota-ajan kirjeenvaihdon talteenotto ja sukututkimus". Osallistujia 81.
31.1.2013	Puheenjohtajapäivät. Osallistujia 1.
7.2.2013	Sotaorposeminaari Lahdessa. Osallistujia 7.
13.2.2013	Vuosikokous. Tampereen kaupungin vanhusasiamies Riikka Piironen: "Ikäihmisten palvelujen valvonnasta". Osallistujia 80.
13.3.2013	Kuukausikokous. Tampereen kaupungin tilaajajaysikön päällikkö Eeva Päivärinta: "Ikäihmisten hyvinvoinnin ylläpitäminen". Osallistujia 99.
13.3.2013	Kirkkoilta Tampereen Tuomiokirkossa. Osallistujia 10.

- 04.04.2013 Teatteriretki. Lempäälään Nuorisoseuran näytelmään ”Yksi lensi yli käenpesän”. Osallistujia 31.
- 7.4.-12.4.2013 Tuettu loma Ikaalisten kylpylässä. Osallistujia 20.
- 10.4.2013 Kuukausikokous. Prof. Jaakko Valvanne: ”Ikäihmistien hyvinvointi nyt ja tulevaisuudessa”. Osallistujia 80.
- 15.4.-20.4.2013 Tuettu loma Lautsian lomakeskuksessa. Osallistujia 20.
- 24.4.2013 Tampereen kansalaisjuhlatuomikunnan kokous. Tampereen reserviupseerit. Osallistujia 2.
- 27.4.2013 Komedioteatteri: ”Täti ja minä”. Osallistujia 16.
- 8.5.2013 Kuukausikokous. Tampereen kaupungin tilaajapäällikkö Taru Kuosmanen: ”SOTE-palvelujen uudistus” toteutuminen. Osallistujia 67.
- 10.5.2013 Sotaleskien ohjelmallinen äitienpäivälounas Viola-kodissa. Osallistujia 20.
- 19.5.2013 Kaatuneitten muistopäivä. Kunniakäynti ja sepeleenlasku Kalevankankaan sankariristillä. Osallistujia 25.
- 20.5.-25.5.2013 Tuettu loma Saarijärven Summassaassa. Osallistujia 13.
- 23.5.2013 Varalan rantasauna ja liikuntailtapäivä. Osallistujia 36.
- 29.5.2013 Metsäretki ja metsätaitokisa Kaupin Kuntokolmosen metsäradalle. Osallistujia 20.
- 4.6.2013 Puolustusvoimain lippujuhlapäivä. Lippulinnassa Kalevankankaan sankarihaudalla, ohimarssissa Yliopistokadulla ja iltatilaisuudessa Mannerheimin patsaalla Vehmaisissa. Osallistujia 5.
- 31.7.2013 ja 15.8.2013 Kesäretki Vaasaan. Osallistujia 34 ja 30 yhteensä 64.
- 26.8.2013, 2.9.2013, 9.9.2013, 16.9.2013, 23.9., 20.9. ja 16.12.2013 Liikunnan starttiryhmä. Osallistujia yht. 148.
- 18.9.2013 Kuukausikokous. Kati Haavisto Tampereen Seudun Omaishoitajat ry:stä : ”Petra-projekti ja omaishoitajuus”. Kari Kurki esittelee yhdistyksemme kotisivuja. Osallistujia 63.
- 28.9-29.9.2013 Hengelliset ja Kulttuuripäivät järjestetään Jämsässä. Osallistujia 26.
- 9.10.2013 Kuukausikokous. Tampereen kaupungin ympäristösuunnittelija Lasse Kosonen: ”Katsaus Tampereen LUONTOKOHTEISIIN ja LUONNONSUOJELUKYSYMYKSIIN”. Osallistujia 79.
- 14.10.2013 YH:n Maanpuolustusjuhla Kalevan lukiolla. Osallistujia 10.
- 29.10.2013 Likioma-projekti: Arvoa ikääntymiselle. Osallistujia 5.
- 13.11.2013 Kuukausikokous: ”Kirjailija Hilka Olkinuora ”Elämän ilot ja surut”. Osallistujia 116.
- 2.12.2013 Pikkujoulu Aktia Laulutalossa, Koivistontie 41, Pikkujouluateria. Pianomusiikkia Risto Hiltunen ja Mieskuoro Pirkanmiehet ”Laulu Suomen soi”. Osallistujia 75.
- 6.12.2013 Kunniakäynti ja sepeleenlasku Kalevankankaan sankariristillä. Yhdistys oli mukana lippulinnassa, sepeleenlaskussa, ohimarssissa Kalevantiellä sekä jumalanpalveluksessa Kalevan kirkossa. Osallistujia 10.
- 11.12.2013 Puurojuhla ja kuukausitapaaminen. Osallistujia 142.

Hallitus 15.1.2014

Vuosikokous 12.2.2014